

Regeringens proposition

1992/93:97

om reglering av användningen av vattenskotrar



Prop.
1992/93:97

Regeringen föreslår riksdagen att anta det förslag som har tagits upp i bifogade utdrag ur regeringsprotokollet den 3 november 1992.

På regeringens vägnar

Carl Bildt

Görel Thurdin

Propositionens huvudsakliga innehåll

I propositionen föreslås att det i lagen (1975:88) med bemyndigande att meddela föreskrifter om trafik, transporter och kommunikationer (bemyndigandelagen) införs ett bemyndigande för regeringen att meddela föreskrifter om användningen av vattenskotrar eller annan liknande vattenfarkost. Syftet med regleringen är att minska störningarna från användningen av vattenskotrar genom att hänvisa vattenskotrarna till särskilt angivna vattenområden där det inte föreligger någon konflikt med boende, friluftsliv eller naturvård.

Lagändringen föreslås träda i kraft den 1 april 1993.

Förslag till

Lag om ändring i lagen (1975:88) med bemyndigande att meddela föreskrifter om trafik, transporter och kommunikationer

Härigenom föreskrivs att 1 § lagen (1975:88) med bemyndigande att meddela föreskrifter om trafik, transporter och kommunikationer¹ skall ha följande lydelse

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 §²

Regeringen bemyndigas att meddela föreskrifter som avses i 8 kap. 3 eller 5 § regeringsformen, om föreskrifterna gäller

1. befordran i spårbunden trafik som är avsedd för allmänheten,
2. sådan befordran i vägtrafik som ombesörjes av järnvägsföretag till komplettering av eller som ersättning för järnvägsbefordran som avses under 1,
4. postbefordran eller telekommunikationer,
5. rätt att driva sjöfart inom Sveriges sjöterritorium med utländskt fartyg,
6. trafikregler, sjövägmärken eller säkerhetsanordningar för sjötrafiken inom Sveriges sjöterritorium eller för sjötrafiken med svenska fartyg, sjöflygplan och svävare utanför Sveriges sjöterritorium,
7. skeppsmätning,
8. trafik på väg eller i terräng,
9. fordons beskaffenhet och utrustning,
10. registrering eller annan kontroll av fordon,

Regeringen bemyndigas att meddela föreskrifter som avses i 8 kap. 3 eller 5 § regeringsformen, om föreskrifterna gäller

1. befordran i spårbunden trafik som är avsedd för allmänheten,
2. sådan befordran i vägtrafik som ombesörjes av järnvägsföretag till komplettering av eller som ersättning för järnvägsbefordran som avses under 1,
4. postbefordran eller telekommunikationer,
5. rätt att driva sjöfart inom Sveriges sjöterritorium med utländskt fartyg,
6. trafikregler, sjövägmärken eller säkerhetsanordningar för sjötrafiken inom Sveriges sjöterritorium eller för sjötrafiken med svenska fartyg, sjöflygplan och svävare utanför Sveriges sjöterritorium,
7. skeppsmätning,
8. trafik på väg eller i terräng,
9. fordons beskaffenhet och utrustning,
10. registrering eller annan kontroll av fordon,

¹Lagen omtryckt 1978:233.

²Senaste lydelse 1990:1159.

11. skyldighet för kommunerna att tillhandahålla föreskrifter och andra uppgifter som rör förhållandena i trafiken,

12. riksferdtjänst,

13. tillstånd att bruka svävare.

11. skyldighet för kommunerna att tillhandahålla föreskrifter och andra uppgifter som rör förhållandena i trafiken,

12. riksferdtjänst,

13. tillstånd att bruka svävare,

14. användning av vattenskoter eller annan liknande vattenfarkost.

Regeringen bemyndigas att meddela föreskrifter om avgifter för granskning eller kontroll enligt bestämmelse som avses i första stycket 9, 10, eller 13. Regeringen bemyndigas också att besluta föreskrifter om avgifter för farledsverksamhet samt om avgifter för skeppsmätning och avgifter för tillstånd enligt första stycket 5.

Denna lag träder i kraft den 1 april 1993.

Utdrag ur protokoll vid regeringssammanträde den 3 november 1992

Närvarande: statsministern Bildt, ordförande, och statsråden B. Westerberg, Friggebo, Laurén, Hörnlund, Olsson, Svensson, Thurdin, Hellsvik, Wibble, Björck, Könberg, Odell, Lundgren, P. Westerberg, Ask

Föredragande: statsrådet Thurdin

Proposition om reglering av användningen av vattenskotrar

1 Inledning

Utredningen om åtgärder mot buller i fjällområden och skärgårdar m.m. lämnade i maj 1992 ett delbetänkande (SOU 1992:41) Angående vattenskotrar. Betänkandet innehåller förslag om allmänt förbud mot användning av vattenskotrar med möjlighet till undantag för särskilt angivna vattenområden. Förslaget har remissbehandlats.

Till protokollet i detta ärende bör fogas dels en sammanfattning av utredningens förslag som *bilaga 1*, dels en förteckning över remissinstanserna och en sammanfattning av remissyttrandena som *bilaga 2*.

2 Allmän motivering

2.1 Bakgrund

Vattenskotern utmärks bl.a. av litet djupgående, stor motorstyrka, stora fartresurser och en hög bullernivå. Bullret kan uppgå till 70 à 75 dB(A) på ett avstånd av 25 meter. Vattenskotern har i stor utsträckning kommit att användas i anslutning till områden där människor bor eller vistas. Användningen har därmed inneburit olägenheter på grund av framför allt bullerstörningar men också från naturvårdssynpunkt.

Statens naturvårdsverk hemställde i en skrivelse den 26 november 1990 att regeringen utfärdar bestämmelser som innebär ett generellt förbud mot användning av vattenskotrar. Naturvårdsverket ansåg att en omfattande trafik med vattenskotrar är störande både för annat friluftsliv och från miljösynpunkt samt att det är mycket angeläget att reglera färdselein med vattenskotrar innan antalet har ökat alltför mycket. Ett totalförbud borde enligt verket eftersträvas.

Nitton länsstyrelser yttrade sig till dåvarande Länsstyrelsernas organisationsnämnd (LON) över Naturvårdsverkets förslag. Samtliga uttalade sig för att användningen av vattenskotrar borde regleras. Många ansåg att ett

generellt förbud borde kombineras med möjligheten att tillåta användning av vattenskotrar inom vissa vattenområden.

Regeringen beslutade den 29 augusti 1991 om direktiv (dir. 1991:78) för en utredning med uppgift att, som ett led i regeringens arbete med en samlad aktionsplan mot buller, belysa möjligheterna till och konsekvenserna av restriktioner mot bullrande aktiviteter i landets fjällområden och skärgårdar. Frågan om vattenskotrar skulle enligt direktiven behandlas med förtur.

2.2 Nuvarande reglering

Rätten att färdas fritt över vatten kan sägas utgöra en del av allemansrätten. Var och en anses i princip ha rätt att färdas och tillfälligt uppehålla sig på annans vattenområde, i den mån detta inte medför någon olägenhet för fastighetsägaren.

Med stöd av sjötrafikförordningen (1986:300) föreskriver regeringen vad som skall gälla i fråga om trafiken och säkerheten till sjöss. Enligt förordningen avses med fartyg varje farkost som används eller kan användas till transport på vattnet. Detta innebär att en vattenskoter är ett fartyg i sjötrafikförordningens mening.

Länsstyrelsen får enligt 2 kap. 2 § sjötrafikförordningen efter samråd med Sjöfartsverket meddela föreskrifter om fartbegränsning, förbud mot ankring eller begränsning i rätten att utnyttja vattenområde för båtävling, vattenskidåkning eller liknande sport. I de fall en föreskrift har betydelse för trafiken med fritidsbåtar skall samråd också ske med Naturvårdsverket. Länsstyrelsen får vidare, efter samråd med Sjöfartsverket och Naturvårdsverket, meddela föreskrifter om andra begränsningar och förbud mot användningen av ett vattenområde för trafik med fartyg, om det behövs med hänsyn till miljön. Det anses dock inte vara möjligt att använda sjötrafikförordningen för att av bullerskäl förbjuda trafik med exempelvis vattenskotrar för en hel kust eller generellt för alla sjöar i en kommun.

Enligt naturvårdslagen (1964:822) kan länsstyrelsen dessutom i vissa fall förklara ett område som naturreservat, naturvårdsområde eller djurskyddsområde. För sådana områden kan ges föreskrifter för att trygga syftet med reservatet, t.ex. när det gäller begränsningar i rätten att färdas med fartyg. Vidare kan länsstyrelsen med stöd av 16 § naturvårdslagen utfärda föreskrifter om vad allmänheten har att iaktta inom strandskyddsområde.

En kommun får med stöd av hälsoskyddslagen (1982:1080) meddela föreskrifter till skydd mot sanitära olägenheter. Hälsoskyddslagen har, enligt utredningen, använts i ett fall för att meddela en vattenskoterklubb förbud mot användning av vattenskotrar i ett visst vattenområde.

Mitt förslag: Regeringen bemyndigas att meddela föreskrifter om användningen av vattenskotrar genom att ett tillägg införs i lagen (1975:88) med bemyndigande att meddela föreskrifter om trafik, transporter och kommunikationer (bemyndigandelagen). Syftet med regleringen är att minska störningarna från användningen av vattenskotrar genom att hänvisa vattenskotrarna till särskilt angivna vattenområden där det inte föreligger någon konflikt med boende, friluftsliv eller naturvård.

Utredningens förslag: Regeringens föreskrifter bör enligt utredningen utformas som ett allmänt förbud mot användningen av vattenskotrar med möjlighet till undantag för särskilt angivna vattenområden.

Remissinstanserna: Remissinstanserna är överlag positiva till förslaget. Samtliga länsstyrelser och kommuner som yttrat sig samt flertalet andra myndigheter och organisationer tillstyrker förslaget att införa ett allmänt förbud med undantagsmöjlighet. I vissa fall vill remissinstanserna gå längre i restriktivitet, t.ex. genom att föreslå även bullemormer eller totalförbud mot vattenskoteranvändning. Några remissinstanser anser också att den nuvarande lagstiftningen är alltför administrativt betungande för att man på ett effektivt sätt skall kunna förhindra en från allmän synpunkt olämplig användning av vattenskotrar. Några instanser, främst organisationerna inom båtbranschen samt Svea hovrätt, anser dock att förslaget till ett generellt förbud är alltför drastiskt och förordar i stället reglering genom hastighetsbegränsningar, förarbevis, bullerkrav m.m. Kommerskollegium och Grossistförbundet Svensk Handel avstyrker utredningens förslag med hänsyn till Sveriges handelspolitiska åtaganden.

Skälen för mitt förslag: I en god livsmiljö bör ingå tillgång till boende- och rekreativmiljöer som inte är utsatta för störande buller. Insjöarna, skärgårdarna och havsstränderna tillhör våra finaste och mest attraktiva miljöer. Frihet från störande buller är i sådana områden av särskilt stor betydelse. Målet bör därför vara att begränsa det störande bullret från aktiviteter som båttrafik, flyg m.m. Utredningen om åtgärder mot buller i fjällområden och skärgårdar m.m. har i uppgift att redovisa förslag om hur det bör ske.

Vattenskotern används ofta i sådana områden där många människor bor eller som är attraktiva för friluftsliv och rekreation. Ofta körs vattenskotrar fram och tillbaka i samma område under en avsevärd tid. Omgivningen utsätts därigenom för bullerstörningar och andra olägenheter. Vid sidan av bullret finns - i samband med lek, bad och vattensporter som paddling och jollesegling - olycksrisker i områden där vattenskotrar används. De höga farterna kan leda till allvarliga följder vid kollisioner.

En ytterligare olägenhet, vid sidan av buller och olycksrisker, är användningen av vattenskotrar i grunda och produktiva vattenområden som utgör häckningsplatser för fåglar och lokaler för reproduktion av fisk. Fisket försvåras dessutom, vilket Fiskeriverket har pekat på. Genom vattenskotern kan dessutom nya vattenområden bli lättare tillgängliga för motor-drivna farkoster. Vattenskotrar kan framföras i vattenområden där traditionella motorbåtar inte kan användas på grund av djupförhållandena. Lättheten med vilken skotern kan flyttas till nya vattenområden ökar alltså risken för skador i naturen.

Det bör inte få vara så att man fritt skall kunna utöva en aktivitet som stör andra människor eller har negativ inverkan på naturmiljön. Detta synsätt har tillämpats i andra sammanhang. Sålunda får, enligt svävarfartsförfordningen (1986:305), svävare inte användas utan tillstånd. I samband med att reglering av svävartrafiken infördes år 1966 framfördes farhågor för att en fri användning av svävare skulle kunna leda till olägenheter för såväl naturmiljön som för befolkningen och friluftslivet, främst i skärgårdarna. En liknande bedömning gjordes vid en översyn av bestämmelserna år 1983 då man konstaterade att en oreglerad trafik med små svävare kunde befaras ge upphov till ett miljöproblem i likhet med vad snöskotertrafiken hade gjort.

Antalet vattenskotrar har ökat år från år och uppgår för närvarande till ca 1 000 stycken. Detta är kanske inte något stort antal, men trots det upplevs användningen som jag nyss redogjort för som mycket störande. Dagens möjligheter att reglera störande vattenskotertrafik har inte visat sig vara tillräckliga. Min slutsats är därför att det nu bör införas en särskild reglering av användningen av vattenskotrar. En sådan åtgärd har också ett brett stöd i remissvaren.

Som jag tidigare pekat på används vattenskotern ofta i sådana områden där många människor bor eller vistas på fritiden. För att en reglering av vattenskoteranvändningen skall bli meningsfull behöver den därför syfta till att styra användningen till sådana områden där den inte medför några olägenheter för människor eller miljö. Användningen av vattenskotrar bör alltså stå tillbaka för mer väsentliga intressen som skyddet för människors och djurs liv och hälsa samt miljö.

En särskild fråga är hur regleringen skall genomföras. En möjlighet är att införa områdesvisa förbud mot vattenskotertrafik. Det arbete som skulle erfordras för att kartlägga, utreda och besluta om begränsningar av användningen av vattenskotrar i särskilt angivna områden skulle, för att uppnå den åsyftade styrningen, bli orimligt stort. Vidare skulle det uppkomma stora kostnader för information om och skyltning av förbudsområden. Jag anser vidare att en modell med områdesvisa förbud medför för stora kostnader och är onödigt omständlig. I stället bör det ankomma på länsstyrelsen att besluta om var vattenskoteranvändning kan tillåtas. I denna modell blir arbetsinsatserna betydligt mindre, eftersom det endast blir fråga om att ange och besluta om var vattenskotrar får användas.

Min avsikt är alltså inte att införa ett totalt förbud mot användningen av vattenskotrar utan endast att begränsa de olägenheter användningen medför genom att minska bullerstörningarna och stärka naturvårdens intressen. I

de fall sådana konflikter inte förväntas uppstå bör användning av vattenskotrar alltså tillåtas.

Att länsstyrelserna skall fatta beslut om var vattenskotrar kan användas överensstämmer med utredningsförslaget. Staten bör ha möjlighet att bevaka intressen av övergripande natur, främst riksintressen och mellankommunala frågor. Det är därför enligt min mening naturligt att länsstyrelsen blir den myndighet som svarar för beslut om att tillåta vattenskoteranvändning i ett visst område. Självfallet skall emellertid berörd kommun ha ett stort inflytande i frågan.

Som påpekas i betänkandet finns olika typer av vattenskotrar. Någon i författning definierad betydelse av begreppet vattenskotter finns inte. Några remissinstanser har framhållit att det är viktigt att definiera vad som menas med en vattenskotter. För egen del gör jag den bedömningen att den definition av vattenskotter som föreslås i betänkandet, nämligen "en motordriven planande vattenfarkost som föraren antingen står eller sitter på", i huvudsak bör kunna godtas. En definition bör emellertid inte fastläggas i detta sammanhang som avser införandet av ett bemyndigande för regeringen att utfärda föreskrifter om användningen av vattenskotrar. Jag avser återkomma till regeringen med förslag om hur den närmare regleringen av användningen bör ske. För att undvika onödiga gränsdragningsproblem föreslår jag dock att bemyndigandet skall avse användning av vattenskotter eller annan liknande vattenfarkost.

Några remissinstanser har hävdade att det på grund av Sveriges handelspolitiska åtaganden inte går eller i vart fall är olämpligt att inskränka användningen av vattenskotrar. Jag anser emellertid att de föreslagna åtgärderna tar hänsyn till dessa åtaganden.

Skyddet för miljön är ett väsentligt mål för den europeiska gemenskapen. Detta har slagits fast vid flera tillfällen. Att skyddet för miljön kan berättiga till nationella regler som i praktiken innebär inskränkningar i den fria rörligheten för varor har också bekräftats av EG-domstolen i några uppmärksammade domar.

En begränsning i användningen av vattenskotrar bedömer jag både som nödvändig och proportionell i förhållande till det avsedda syftet, nämligen att skydda naturen och miljön i övrigt från de olägenheter som användningen av vattenskotrar förorsakar. Enligt min mening hindrar inte våra åtaganden enligt EES-avtalet den föreslagna regleringen. Jag gör samma bedömning i fråga om GATT:s bestämmelser på området.

Eftersom regeringens föreskrifter om användning av vattenskotrar kan ha handelshindrande effekter bör parterna inom GATT, EFTA och EG underlättas genom notifiering.

Regeringen har enligt 1 § 5 och 6 bemyndigandelagen rätt att besluta om föreskrifter i fråga om sjötrafik. Då det gäller användning av vattenskotrar anser jag emellertid inte att de bemyndiganden som jag nämnt är tillräckliga. Jag föreslår därför att ett bemyndigande för regeringen att utfärda föreskrifter om användning av vattenskotter eller annan liknande vattenfarkost tas in i 1 § första stycket bemyndigandelagen. Bestämmelsen bör placeras som en ny punkt 14.

Naturvårdsverket bör ges i uppdrag att utvärdera resultatet av den föreslagna regleringen. Prop. 1992/93:97

3 Upprättat lagförslag

I enlighet med vad jag nu anført har inom Miljö- och naturresursdepartementet upprättats förslag till

lag om ändring i lagen (1975:88) med bemyndigande att meddela föreskrifter om trafik, transporter och kommunikationer.

Jag har i detta ärende samrått med chefen för Kommunikationsdepartementet.

4 Hemställan

Med hänvisning till vad jag nu anført hemställer jag att regeringen föreslår riksdagen att anta förslag till

lag om ändring i lagen (1975:88) med bemyndigande att meddela föreskrifter om trafik, transporter och kommunikationer.

5 Beslut

Regeringen ansluter sig till föredragandens överväganden och beslutar att genom proposition föreslå riksdagen att anta det förslag som föredraganden har lagt fram.

Delrapport från Utredningen om åtgärder mot buller i fjällområden och skärgårdar m.m. (SOU 1992:41) Angående vattenskotrar

Prop. 1992/93:97
Bilaga 1

Sammanfattning hämtad ur utredningen

Vårt uppdrag är att utreda åtgärder mot buller i främst de svenska fjällen och skärgårdarna. I denna delrapport redovisar vi överväganden och förslag om en särskild reglering av användningen av vattenskotrar, som vi har till uppgift att behandla i ett riksperspektiv.

Det finns olika typer av farkoster som allmänt kallas för vattenskotter. Några karaktäristika för de vanligaste typerna är att de är 2-3 m långa, drivs av vattenjetstråle, blir planande vid framdrift och är grundgående samt att de är avsedda för 1-2 personer, som står eller sitter på vattenskotern.

Vattenskotern har knappast någon betydelse som nyttofordon. Den används så gott som enbart för nöjeskörning och för sport.

Det som kännetecknar användningen av vattenskotern och är en betydande orsak till att bullret uppfattas som särskilt störande, är att den ofta körs intensivt inom ett begränsat vattenområde nära land. Vattenskotarna kan också medföra skador på naturmiljön, främst när de körs i grunda vattenområden.

Vi anser att det finns skäl att nu reglera användningen av vattenskotrar för att undvika ytterligare problem i framtiden.

Vattenskotern används ofta i sådana områden där många människor bor eller vistas på fritiden. För att en reglering skall bli meningsfull behöver den syfta till att styra trafiken till särskilda områden, där konflikterna med motstående intressen är små.

Bestämmelser i sjötrafikförordningen kan i dag användas för att i ett visst vattenområde begränsa den allmänna rätt som finns att färdas på vattnet, bl.a. av miljöskäl. Dessa bestämmelser anser vi dock inte vara ändamålsenliga för att tillgodose den av oss åsyftade geografiska styrningen.

Som reglering förordar vi i stället en modell som bygger på ett allmänt förbud mot att använda vattenskotrar, kombinerat med möjligheter att använda vattenskotter inom särskilt angivna områden.

Utanför sådana särskilda områden bör tillstånd kunna lämnas för vattenskotertävlingar och för viss annan verksamhet om det finns något särskilt skäl härför.

Vår utgångspunkt är att överväganden gjorda i den kommunala översiktsplaneringen bör ges stor tyngd vid beslut om sådana områden där åkning med vattenskoter skall kunna tillåtas. För att riksintressen och vissa mellankommunala frågor skall kunna hävdas bör det dock åvila länsstyrelsen att besluta om dessa områden. Det är viktigt att finna en form för detta som garanterar kommunen möjlighet till ett avgörande inflytande vad gäller övriga frågor. Vi föreslår därför att beslut om att tillåta vattenskoteråkning i ett område inte får stå i strid med de överväganden om sådana områden som har gjorts i en kommunal översiktsplan enligt plan- och bygglagen.

Vid en reglering behövs en definition av begreppet vattenskoter, som nu inte finns. Det är svårt att finna en definition som urskiljer just sådana vattenfarkoster som skall betraktas som vattenskotrar. Vi lämnar följande förslag. "Med vattenskoter avses en motordriven planande vattenfarkost som föraren antingen står eller sitter på." Med en sådan allmän definition behöver det finnas en möjlighet att ge närmare föreskrifter om vilka vattenfarkoster som skall omfattas av en reglering.

I detta sammanhang bör uppmärksammas att även andra vattenfarkoster orsakar liknande olägenheter från miljösynpunkt som vattenskotrarna. Vi anser att en reglering så långt som möjligt skall omfatta också sådana vattenfarkoster.

De av oss förordade bestämmelserna om användningen av vattenskotrar föreslår vi skall finnas i en särskild förordning - Vattenskotreförordningen. Regeringen bör kunna bemyndigas att meddela föreskrifter, i en sådan förordning, genom ett tillägg i lagen (1975:88) med bemyndigande att meddela föreskrifter om trafik, transporter och kommunikationer.

Förteckning över remissinstanserna och sammanfattning av remissyttrandena över (SOU 1992:41) Angående vattenskotrar

Prop. 1992/93:97
Bilaga 2

1 Förteckning över remissinstanserna

Yttranden har lämnats av Svea hovrätt, Justitiekanslern, Riksåklagaren, Rikspolisstyrelsen, Kommerskollegium, Överbefälhavaren, Kustbevakningen, Sjöfartsverket, Sjösäkerhetsrådet, Boverket, Fiskeriverket, Länsstyrelsen i Stockholms län, Länsstyrelsen i Uppsala län, Länsstyrelsen i Södermanlands län, Länsstyrelsen i Östergötlands län, Länsstyrelsen i Jönköpings län, Länsstyrelsen i Kronobergs län, Länsstyrelsen i Kalmar län, Länsstyrelsen i Gotlands län, Länsstyrelsen i Blekinge län, Länsstyrelsen i Kristianstads län, Länsstyrelsen i Malmöhus län, Länsstyrelsen i Hallands län, Länsstyrelsen i Göteborgs och Bohus län, Länsstyrelsen i Älvsborgs län, Länsstyrelsen i Skaraborgs län, Länsstyrelsen i Värmlands län, Länsstyrelsen i Örebro län, Länsstyrelsen i Västmanlands län, Länsstyrelsen i Kopparbergs län, Länsstyrelsen i Västernorrlands län, Länsstyrelsen i Jämtlands län, Länsstyrelsen i Västerbottens län, Länsstyrelsen i Norrbottens län, Statens naturvårdsverk, Utredningen för handlingsplan mot buller (M 1992:02), Borgholms kommun, Eskilstuna kommun, Gävle kommun, Göteborgs kommun, Halmstads kommun, Håbo kommun, Jönköpings kommun, Karlskrona kommun, Norrköpings kommun, Norrtälje kommun, Piteå kommun, Rättviks kommun, Sotenäs kommun, Stockholms kommun, Södertälje kommun, Trosa kommun, Tyresö kommun, Värmdö kommun, Ystads kommun, Älmhults kommun, Örnsköldsviks kommun, Österåkers kommun, Båtbranschens Riksförbund, Friluftsförbundet, Grossistförbundet Svensk Handel, Naturskyddsföreningen, Stiftelsen Stockholms Skärgård, Svenska Båttunionsen, Svenska Kommunförbundet, Svenska Kryssarklubben, Svenska Racerbåttförbundet, Svenska Turistföreningen, Sveriges Fiskares Riksförbund, Bohusläns Samarbetskommitté och Svenska Friskportförbundet.

2 Remissyttrandena

2.1 Förslag om generellt förbud

Flera av de centrala verken, alla länsstyrelser och kommuner som yttrat sig och ett antal föreningar och organisationer tillstyrker i princip utredningens förslag eller lämnar förslaget utan erinringar. Sjöfartsverket biträder den regleringsmodell som utredningen föreslagit bl.a. med hänsyn till att användningen av vattenskotrar och liknande farkoster medför oönskade miljöstörningar. Från sjösäkerhetssynpunkt anser verket dock att ett generellt förbud mot framförande av vattenskotrar inte är befogat. Fiskeriverket anser att användningen av vattenskotrar är till men för fiskets bedrivande och med hänsyn till beståndsvården eftersom skotrarna används inom

sådana områden som är av särskild betydelse för fiskbestånden. *Länsstyrelserna i Stockholms samt Göteborgs och Bohus län* anser att ett totalförbud borde införas. De anser dessutom det angeläget att det införs någon form av bullemormer för sjötrafiken. *Länsstyrelsen i Uppsala län* anser att en fortsatt fri utveckling av utnyttjandet av vattenskotrar riskerar att spoliера stora natur- och miljövärden. *Länsstyrelserna i Älvsborgs, Örebro, Väster-norrlands och Västerbottens län* anser att nuvarande möjligheter till reglering av denna verksamhet inte är tillfredsställande och ansluter sig till utredningens förslag om generellt förbud med undantagsmöjligheter. *Naturvårdsverket* finner liksom utredningen att vattenskoteråkning medför sådana bullerolägenheter att ett generellt förbud mot vattenskoteråkning är angeläget. *Utredningen för handlingsplan mot buller (M 1992:02)* anser, med hänsyn till att mängden bullerkällor ständigt ökar och behovet av tystnad framstår alltmer, att utredningsförslaget är ett steg i rätt riktning för rätten till stillhet i vår fritidsmiljö. Förslaget innebär i allt väsentligt en geografisk begränsning men ytterligare åtgärder behövs för att minska störningarna från vattenskotrar genom att bulleremissionen från den enskilda vattenskotern begränsas. *Svea hovrätt, Kustbevakningen, Sjösäkerhetsrådet, Båtbranschens riksförbund, Grossistförbundet Svensk Handel, Svenska båtunionen, Svenska Kryssarklubben och Svenska racerbåtförbundet* är negativa till ett generellt förbud. *Kommerskollegium* avvisar utredningens förslag med motiveringen att de rimliga skyddsåtgärder ifråga om buller som vattenskotrarna kan ge upphov till i stället bör åtgärdas genom alternativa, mindre handelshindrande åtgärder, som står till buds. *Grossistförbundet Svensk Handel* anser att när man ser till hela beståndet av vattenfarkoster, är det inte rimligt att införa något generellt förbud annat än för vissa särskilt angivna vattenområden. Den föreslagna ordningen skapar, enligt förbundet, direkta problem avseende Sveriges internationella åtaganden när det gäller handeln.

2.2 Undantagsmöjlighet

Boverket, länsstyrelserna, Naturvårdsverket, de flesta kommunerna, Naturskyddsföreningen och Friluftsrådet tillstyrker förslaget att länsstyrelsen, efter samråd med kommunen, får ge tillstånd till vattenskoteråkning inom särskilt avgränsade områden. *Länsstyrelsen i Kristianstads län* anser att dispensmöjlighet för vattenskoteråkning bör finnas om det finns särskilda skäl, men omfattningen bör vara begränsad i tid och rum. *Naturvårdsverket* anser att urvalet av särskilt tillåtna områden bör präglas av en restriktiv hållning. En mer detaljerad information om kriterier till ledning för länsstyrelsernas beslut i dessa avseenden borde därför kunna tas in i förarbetet till en vattenskoterförordning eller i särskilda allmänna råd. *Skärgårdssstiftelsen* vill särskilt betona att länsstyrelsen inte bör ha möjlighet att ge tillstånd till trafik inom områden speciellt värdefulla för den marina miljön eller för naturvärden inkluderande naturreservat eller djurskyddsområden. *Utredningen för handlingsplan mot buller* anser att möjligheterna att använda vattenskotrar inom av kommuner eller länsstyrelser särskilt angivna områden bör tillämpas mycket restriktivt. Det är viktigt att

regionala särintressen som turism etc. inte blir vägledande för hur områden för vattenskotertrafiken planeras i framtiden och därmed förtar effekterna av förbudet. *Länsstyrelsen i Västernorrlands län* förutsätter att kommunerna själva utreder och beslutar om vilka områden som kan komma ifråga för vattenskoteråkning. *Jönköpings, Sotenäs och Ystads kommuner* anser att beslut om dispens från det generella förbudet bör fattas av kommunen som har bäst kännedom om var vattenskoteranvändning kan ske utan att vara störande för omgivningen. *Norrköpings kommun* anser att förslaget bör justeras så att kommunerna bör kunna fatta beslut om undantagsområden med möjlighet för länsstyrelsen att överpröva ett beslut som de anser strider mot t.ex. ett riksintresse. *Bohusläns Samarbetskommitté* hävdar att kommunernas roll i tillståndsgivningen bör stärkas med möjlighet till kommunalt veto. *Sveriges Fiskares Riksförbund* förutsätter att lokala eller regionala yrkesfiskarorganisationer får tillfälle att vid dispensprövningen inkomma med synpunkter i de fall det kan antas att fisket kan komma att påverkas.

2.3 Koppling till översiktsplanen

Av de instanser som uttalat sig om utredningens förslag att vattenområden inte får upplåtas om det strider mot gjorda överväganden i kommunens översiktsplan tillstyrker *Länsstyrelserna i Kristianstads och Jämtlands län samt Naturskyddsföreningen* förslaget. Flertalet instanser som yttrat sig, t.ex. *Länsstyrelserna i Stockholms, Älvsborgs och Kronobergs län* anser dock inte att översiktsplanen bör ges en sådan rättsverkan som följer av förslaget, eftersom översiktsplanen inte är bindande för myndigheter och enskilda enligt plan- och bygglagen. Översiktsplanen bör endast vara vägledande för länsstyrelsens beslut.

2.4 Definition av vattenskoter

Endast ett mindre antal av de inkomna yttrandena berör definitionsfrågan. Några länsstyrelser, bl.a. i huvudsak *Jönköpings, Västernorrlands och Blekinge län*, tillstyrker utredningens förslag eller lämnar det utan erinringar. *Länsstyrelsen i Jämtlands län* vill särskilt framhålla vikten av att man snarast utreder möjligheten att genom en lämplig definition inbegripa även andra farkoster än vattenskotrar i en gemensam lagstiftning, i enlighet med utredningens förslag. *Länsstyrelsen i Örebro län* anser att det måste klargöras vad som avses med en vattenskoter och vilka "andra vattenfarkoster" förordningen är avsedd att kunna tillämpas på. *Justitiekanslern* anser att förslaget att jämställa "annan vattenfarkost som orsakar liknande olägenheter från miljösynpunkt" med vattenskotrar medför vissa författningstekniska problem. *Kustbevakningen* anser att det behövs en klar och entydig definition av vilka fartyg som reglerna omfattar. I annat fall riskerar tillsynen att bli verkningslös. *Boverket* anser att utredningens definition av vattenskotrar inte klargör vad som skiljer en båt från en

vattenskoter. *Länsstyrelsen i Stockholms län* tycker att definitionen bör överarbetas ytterligare samt eventuellt utvecklas i form av förordningsmotiv där gränsdragningsfrågorna belyses ytterligare. *Båtbranschens Riksförbund* avråder från att man i detta sammanhang tar till ett så luddigt begrepp som "andra vattenfarkoster som orsakar liknande olägenheter". En ny reglering måste begränsas till vattenskotrar. *Bohusläns Samarbetskommitté* anser att avgränsningen "står eller sitter på" är inadekvat och bör utgå eftersom man t. ex. säkert kan hitta en konstruktion där man ligger.

Propositionens huvudsakliga innehåll	1
Propositionens lagförslag	2
1 Inledning	4
2 Allmän motivering	4
2.1 Bakgrund	4
2.2 Nuvarande reglering	5
2.3 Reglering av användningen av vattenskotrar	6
3 Upprättat lagförslag	9
4 Hemställan	9
5 Beslut	9
<i>Bilaga 1</i> Delrapport från Utredningen om åtgärder mot buller i fjällområden och skärgårdar m.m. (SOU 1992:41) Angående vattenskotrar	10
<i>Bilaga 2</i> Förteckning över remissinstanserna och sammanfattning av remissyttrandena över (SOU 1992:41) Angående vattenskotrar	12